

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในโลกปัจจุบันซึ่งเราเรียกกันว่า โลกาภิวัตน์ มีการเปลี่ยนแปลงต่างๆของสังคมโลกมากมาย อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมเทคโนโลยีและโทรคมนาคมนั้น ภาคอุตสาหกรรมถือเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งปัจจุบันกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมเกือบจะทุกประเภทจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ในเรื่องการบริหารและจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องมีองค์ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถทำงานแบบผสมผสานระหว่างฝ่ายเทคนิคในด้านอุตสาหกรรมกับการบริหารจัดการ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จึงได้ทำการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรมในระดับปริญญาโท ซึ่งมุ่งเน้นการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติ โดยเน้นให้มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิทยาการจัดการขั้นสูง อันจะนำมาซึ่งการค้นคว้า วิจัยและพัฒนาการบริหารจัดการทางด้านอุตสาหกรรม รวมทั้งการส่งเสริมและการสนับสนุนการทำงานวิจัย เพื่อรองรับการพัฒนาของประเทศสังคมอุตสาหกรรมที่สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยทำการเปิดสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 เป็นปีแรกที่คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และเมื่อโอนย้ายมาสังกัดอยู่ในวิทยาลัยการบริหารและจัดการ หลักสูตรนี้จึงได้รับการเปลี่ยนแปลงให้เป็นบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม ตั้งแต่ปี 2556 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ผลจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการผลิตในอุตสาหกรรม ที่มีได้มุ่งหมายเพียงการควบคุมกระบวนการผลิตเพียงอย่างเดียว การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการที่ดีเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขัน คุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ความปลอดภัยในการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการผลิตและบริการ ฯลฯ การนำเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เข้ามาช่วยจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ด้วยเหตุนี้สถาบันจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในเชิงรุกให้มีศักยภาพและสามารถบริหารจัดการด้วยแนวทางร่วมสมัย และเตรียมความพร้อมสำหรับศักยภาพที่เป็นเลิศในอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตบุคลากรทางการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมให้มีความพร้อมที่จะบริหารงานทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน มีความสามารถในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมที่เหมาะสม มีความสามารถในการปรับตัวเรียนรู้การบริหารจัดการอุตสาหกรรม และประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนในหลักสูตรให้สามารถใช้กับองค์กรต่าง ๆ ทางด้านธุรกิจอุตสาหกรรม และพัฒนาบุคลากรในองค์กรเหล่านั้นให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพในอนาคต

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงในการผลิตนักศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและบริการสังคม หลักสูตรการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมจึงเกิดจากการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์

ของสถาบันที่มุ่งเป็นสถาบันผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและการเป็นสถาบันวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการสร้างความเป็นเลิศในบริหารจัดการการอุตสาหกรรมเทคโนโลยี รวมไปถึงพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพึ่งตนเองที่ยั่งยืน และเนื่องจากในปัจจุบันนี้ที่สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้นักบริหารจำเป็นต้องมีความรอบรู้ทั้งทฤษฎีและประสบการณ์ในเรื่องการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมจนสามารถตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเพื่อเป็นการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ โดยผ่านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงาน

ทางวิทยาลัยการบริหารและจัดการจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรนี้ขึ้น โดยมีแนวคิดในการผสมผสานสาขาวิชาเทคโนโลยี อุตสาหกรรม เศรษฐศาสตร์ และการจัดการเข้าด้วยกัน เพื่อตอบสนองความต้องการของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ยังขาดบุคลากรในด้านนี้ รวมถึงให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้และคุณธรรม จริยธรรม จนให้สามารถปฏิบัติงานในระดับบริหารขององค์กรและสถานประกอบการได้ ทั้งนี้ด้วยการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญา ในการผลิตบัณฑิตของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มุ่งเน้นทางด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีเป็นสำคัญ โดยในปัจจุบันหลักสูตรได้อยู่ภายใต้การดำเนินการของวิทยาลัยการบริหารและจัดการ และมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เพื่อผลิตบุคลากรให้มีศักยภาพทางการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารและจัดการทางอุตสาหกรรมและวิชาการพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม
2. เพื่อผลิตบุคลากรให้มีศักยภาพทางการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตตอบสนองความต้องการของประเทศ ซึ่งยังขาดแคลนบุคลากรในสาขานี้เป็นจำนวนมาก
3. เพื่อผลิตบุคลากรให้มีศักยภาพทางการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตการวิจัยและพัฒนาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมของประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
4. เพื่อผลิตบุคลากรให้มีศักยภาพทางการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตในการให้บริการวิชาการ และเผยแพร่ผลงานวิชาการด้านบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม

ในบรรดาทรัพยากรที่เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร มนุษย์ถือว่าเป็นทรัพยากรหรือปัจจัยพื้นฐานที่มีคุณค่ามากที่สุด ดังนั้นในการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการด้านต่างๆ การเสริมสร้างให้ทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพสูงขึ้นย่อมมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิตโดยรวมของประเทศ นั่นคือ การทำให้คนของประเทศได้รับการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเอง ตามที่พวกเขาคาดหวังว่าจะได้รับและสามารถนำเอามาประยุกต์ใช้กับวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งใจไว้ได้ ดัชนีชี้วัดความเจริญรุ่งเรืองของประเทศใดก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับ “ปัญญา” ของคนในชาติ การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็น

กระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพ และความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขรวมทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงจนเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (สมคิด พรหมจรรย์ และสุพัตร์ วิบูลย์” 2544:45) ซึ่งนั่นหมายความว่าการศึกษาต้องมาพร้อมกับ “คุณภาพ” ของการศึกษา มิใช่มีเพียงแต่ความมากในเชิงปริมาณของประชากรที่ได้รับการศึกษาเท่านั้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2541: 28)

สถาบันการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ก็คือ สถาบันอุดมศึกษา โดยการศึกษาในระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษานั้นเน้นหนักที่การให้ผู้เรียนได้เข้าใจ ปฏิบัติได้ และแสวงหาความรู้ต่อไปในสาขาที่ผู้เรียนได้เรียน ซึ่งนอกจากจะมีเป้าหมายในทางวิชาการแล้ว ในระดับปริญญาตรียังเน้นที่การสร้างและพัฒนาค่านิยมบุคลิกภาพและแบบแผนพฤติกรรมของผู้เรียนพร้อมกันไปด้วย (ไพฑูริย์ สนิลรัตน์. 2543:88)

สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจึงเปรียบเสมือนเป็นเบ้าหลอมที่สำคัญของการผลิตกำลังคนให้กับประเทศ ซึ่งหากเบ้าหลอมเหล่านี้มีคุณภาพมาตรฐาน และกระบวนการผลิตที่ดีแล้ว ก็ย่อมได้ผลผลิตคือผู้จบการศึกษาที่มีคุณภาพ แต่ในทางกลับกันหากเบ้าหลอมด้อยคุณภาพหรือมีความแตกต่างกันในเชิงคุณภาพอย่างมากแล้วก็น่าเป็นห่วงว่าความต้องการกำลังคนระดับสูงของประเทศนั้น จะได้รับการตอบสนองด้วยดีเพียงไร ดังนั้นเพื่อให้สถาบันต่างๆ มีการบริหารการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ของบัณฑิตซึ่งจะเป็นเช่นไรย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตเป็นสำคัญ นั่นก็คือการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการดำเนินการใดๆ ในขั้นตอนนี้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ย่อมเกิดผลกระทบต่อคุณภาพของบัณฑิตโดยตรง

บุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพ ก็คือ คณะกรรมการดำเนินการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ฉะนั้นคุณภาพและความทุ่มเทของบุคลากรเหล่านี้จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง กล่าวคือ ปัจจัยทางวิชาการที่จำเป็นและทันสมัยด้านต่าง ๆ มานำเสนอนักศึกษาผู้เรียน รวมทั้งทำความเข้าใจและค้นหาความคาดหวังของผู้เรียนเพื่อสร้างแนวทางของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ดียิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลาเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการของผู้เรียนและความยั่งยืนอย่างมีคุณภาพทางการศึกษาของหลักสูตรนั่นเอง (กุลพล พลวัน. 2541:78)

การที่จะทราบได้ว่า การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมีแนวทางตามที่ผู้เรียนคาดหวังว่าจะได้รับจากการเรียนอย่างไรนั้น จะต้องอาศัยข้อมูลจากความคิดเห็นของนักศึกษาผู้เรียนด้วย เพราะถือได้ว่า นักศึกษาเป็นผู้รับบริการ และสถานศึกษา โดยหลักสูตรเป็นผู้ที่มีหน้าที่ให้บริการ ซึ่งผลของการวิจัยจะทำให้ทราบถึงความคาดหวังที่จะได้รับจากการเรียนในหลักสูตรการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม ของนักศึกษาในระดับปริญญาโทที่ลงทะเบียนเรียนในวิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่าเป็นไปอย่างไร เหมาะสมเพียงใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการผู้บริหารหลักสูตรในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการ

เรียนการสอน ตลอดจนการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการงานวิชาการ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้มีคุณภาพและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ สอดคล้องด้วยกันกับแนวทางของความเป็นไปได้ในการเกิดขึ้นของความคาดหวังนั้นจากผู้เรียนซึ่งสามารถที่จะประยุกต์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่วิทยาลัย สถาบัน และประเทศชาติต่อไปในอนาคต

เป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่า มนุษย์เป็นทรัพยากรและปัจจัยพื้นฐานที่มีคุณค่ามากที่สุด ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการด้านต่างๆ ดังนั้น การเสริมสร้างให้ทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ย่อมมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิตโดยรวมของประเทศ นั่นคือ การทำให้คนของประเทศได้รับการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเขาเอง ตามที่พวกเขาคาดหวังว่าจะได้รับ และสามารถนำเอามาประยุกต์ใช้กับวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งใจไว้ได้ ดัชนีชี้วัดความรุ่งเรืองของประเทศใดก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับ “ปัญญา” ของคนในชาติ การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพ และความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขรวมทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงจนเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ วิบูลย์. 2544: 45)

นั่นหมายความว่าการศึกษาต้องมาพร้อมกับ “คุณภาพ” ของการศึกษา มิใช่มีเพียงแต่ความมากในเชิงปริมาณของประชากรที่ได้รับการศึกษาเท่านั้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2541: 28)

สถาบันการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ก็คือสถาบันอุดมศึกษา โดยการศึกษาในระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษานั้นเน้นหนักที่การให้ผู้เรียนได้เข้าใจ ปฏิบัติได้ และแสวงหาความรู้ต่อไปในสาขาที่ผู้เรียนได้เรียน ซึ่งนอกจากจะมีเป้าหมายในทางวิชาการแล้ว ในระดับปริญญาตรียังเน้นที่การสร้างและการพัฒนาค่านิยมบุคลิกภาพและแบบแผนพฤติกรรมของผู้เรียนพร้อมกันไปด้วย (ไพฑูริย์ สินลาร์ตัน. 2543:88)

สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจึงเปรียบเสมือนเป็นเบ้าหลอมที่สำคัญของการผลิตกำลังคนให้กับประเทศ ซึ่งหากเบ้าหลอมเหล่านี้มีคุณภาพมาตรฐาน และกระบวนการผลิตที่ดีแล้ว ก็ย่อมได้ผลผลิตคือผู้จบการศึกษาที่มีคุณภาพ แต่ในทางกลับกันหากเบ้าหลอมคือคุณภาพหรือมีความแตกต่างกันในเชิงคุณภาพอย่างมากแล้วก็น่าเป็นห่วงว่าความต้องการกำลังคนระดับสูงของประเทศนั้น จะได้รับการตอบสนองด้วยดีเพียงไร ดังนั้นเพื่อให้สถาบันต่างๆมีการบริหารการศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ของบัณฑิตซึ่งจะเป็นเช่นไรย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตเป็นสำคัญ นั่นก็คือการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการดำเนินการใดๆในขั้นตอนนี้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ย่อมเกิดผลกระทบต่อคุณภาพของบัณฑิตโดยตรง

บุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพ ก็คือ อาจารย์ผู้สอน ฉะนั้นคุณภาพและความทุ่มเทของอาจารย์ก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง กล่าวคือ นอกจากอาจารย์จะมีคุณวุฒิทางการศึกษาอย่างสูงแล้ว อาจารย์เองยังต้องมีความตื่นตัวและตั้งใจในการแสวงหาความรู้ด้านต่างๆ มีการผลิตผลงานทางด้านวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัย การเขียนบทความ การเขียนหนังสือหรือตำราใหม่ๆ รวมทั้งมีความตั้งใจที่จะเข้าใจและค้นหาความคาดหวังของผู้เรียนเพื่อสร้างแนวทางของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ดียิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลาเพื่อความก้าวหน้าทางด้านวิชาการนั่นเอง (กุลพล พลวัน.2541:78)

คุณลักษณะของอาจารย์ถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะอาจารย์นับว่าเป็นผู้ที่มิบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ วางหลักเกณฑ์ในการเรียน รวมทั้งเป็นผู้ประเมินคุณภาพผู้เรียนเพื่อตัดสินได้หรือว่าตกโดยการทดสอบความรู้ (Bogue. 1974:123) อาจารย์จึงต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากผู้สอน (Instructor) เป็นผู้เอื้อ (Facilitator) โดยอาจารย์แสดงบทบาทเป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนผ่านข้อมูลต่างๆ บทบาทของอาจารย์จึงเน้นที่การเป็นผู้สอนวิธีเรียนรู้และจัดสรรหรือแนะนำแหล่งการเรียนรู้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2541:63)

โดยจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความมีเสรีภาพทางสติปัญญา (Intellectual Independence) ที่สอดคล้องกับยุคสมัย เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกเสนอสาระที่ท้าทายความคิดวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมแก่ผู้เรียน (อรรถพร พงษ์วาท. 2539:55) ด้วยนั่นเอง

การที่จะทราบได้ว่า การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนมีแนวทางตามที่ผู้เรียนคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการเรียนอย่างไรนั้น จะต้องอาศัยข้อมูลจากการคิดเห็นของนักศึกษาผู้เรียนด้วย เพราะถือได้ว่า นักศึกษาเป็นผู้รับบริการ และสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีหน้าที่ให้บริการ ซึ่งเป็นผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นหลักสูตรที่นักศึกษาในระดับปริญญาโทที่ได้ลงทะเบียนเรียนในวิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังว่าเป็นอย่างไร เหมาะสมเพียงใด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารหลักสูตร และผู้สอนในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้มีคุณภาพและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้วยแนวทางเดียวกันกับที่มีความเป็นไปได้ในการเกิดขึ้นของความคาดหวังนั้นของผู้เรียนซึ่งสามารถที่จะประยุกต์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่วิทยาลัย สถาบัน และประเทศชาติต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของนักศึกษา จากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม โดยจำแนกนักศึกษาตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนาปัจจุบัน ประเภทองค์กรที่ทำงานอยู่ ระยะเวลาในการทำงาน รายได้ต่อเดือน สาขาที่เรียนจบในระดับปริญญาตรี โปรแกรมเรียน ความต้องการทำงานหลังจากเรียนจบหลักสูตร เป้าหมายในการทำงาน ลักษณะงานอาชีพในอนาคต

1.3 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1: นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2: นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3: นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4: นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาปัจจุบันต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5: นักศึกษาที่มีประเภทองค์กรที่ทำงานอยู่ต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6: นักศึกษาที่มีระยะเวลาในการทำงานของอาชีพปัจจุบันต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 7: นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 8: นักศึกษาที่มีสาขาที่เรียนจบในระดับปริญญาตรีต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 9: นักศึกษาที่มีโปรแกรมเรียนต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

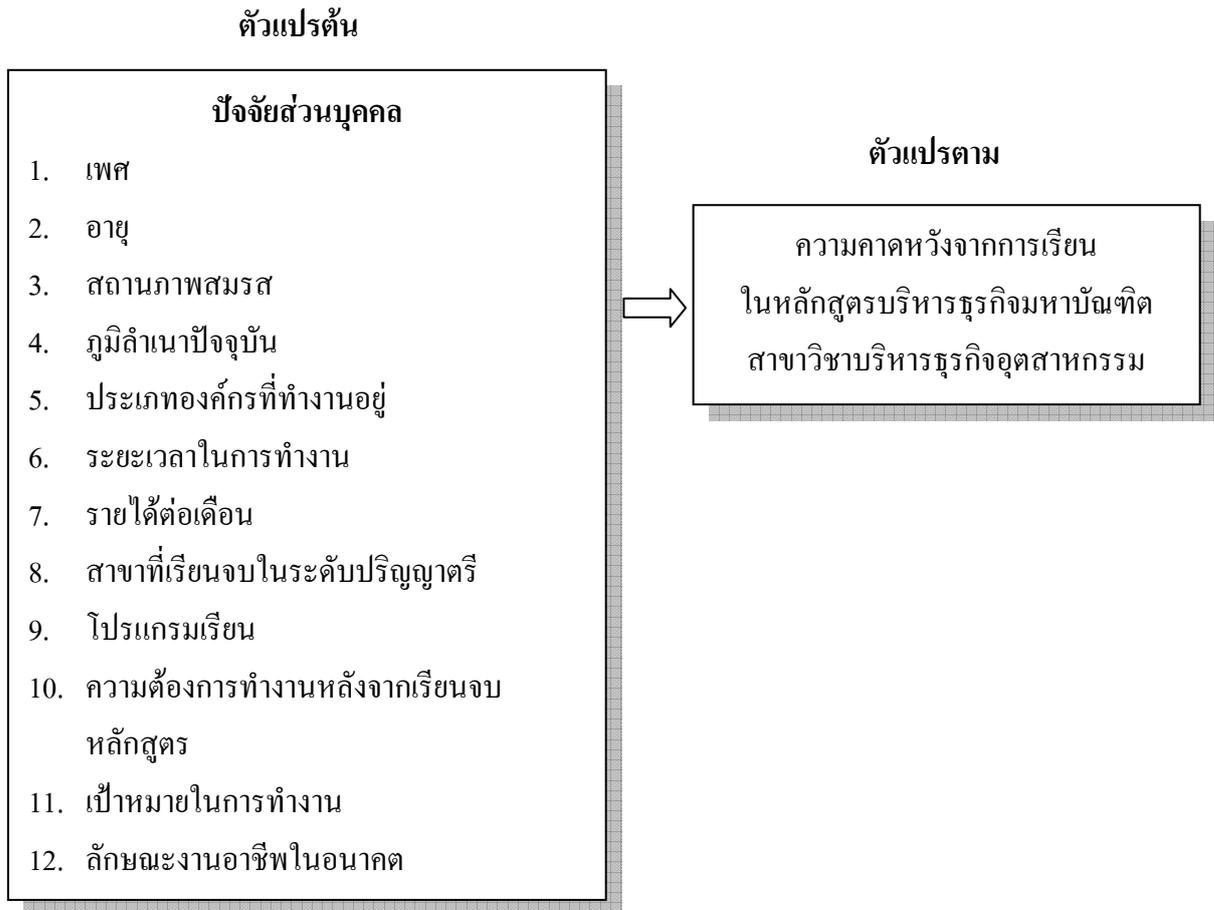
สมมติฐานที่ 10: นักศึกษาที่มีความต้องการทำงานหลังจากเรียนจบหลักสูตรต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 11: นักศึกษาที่มีเป้าหมายในการทำงานต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 12: นักศึกษาที่มีลักษณะงานอาชีพในอนาคตต่างกัน มีความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

1.4. ทฤษฎีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเป็นการศึกษาถึงความคาดหวังของนักศึกษาระดับปริญญาโทที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม จากการศึกษาแนวคิดของ G.W. Allport (อ้างใน ครุณี มโนรัตน์. 2544: 25) เรื่องการวัดความคาดหวังได้กล่าวว่า เป็นบทบาทที่สังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติ กล่าวคือ บทบาทนั้นจะถูกกำหนดขึ้นโดยสังคมและเป็นไปตามสถานภาพที่บุคคลนั้นดำรงอยู่ นอกจากแนวคิดนี้แล้ว Henry A. Mersay (อ้างใน ครุณี มโนรัตน์. 2544: 27) เช่นกัน ก็ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังในบทบาท ซึ่งแสดงออกมาในรูปของการกระทำที่บุคคลคิดว่า ควรทำตามสิทธิหรือหน้าที่ในตำแหน่งนั้นๆ ที่ตนครอบครองอยู่ มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของความคาดหวังในงานวิจัยครั้งนี้ โดยทำการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาลัยการบริหารและจัดการที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม อันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนาปัจจุบัน ประเภทองค์กรที่ทำงานอยู่ ระยะเวลาในการทำงาน รายได้ต่อเดือน สาขาที่เรียนจบในระดับปริญญาตรี โปรแกรมเรียน ความต้องการทำงานหลังจากเรียนจบหลักสูตร เป้าหมายในการทำงาน ลักษณะงานอาชีพในอนาคต ซึ่งอาจมีผลต่อความคาดหวังของนักศึกษาจากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 แสดงถึงกรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

นักศึกษาระดับปริญญาโทที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในช่วงเวลาของปีการศึกษา 2557

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.6.1 เพื่อสามารถนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

1.6.2 ผู้วิจัยและผู้บริหารวิทยาลัยการบริหารและจัดการสามารถรับทราบความคาดหวังจากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม ของนักศึกษาระดับปริญญาโทที่ลงทะเบียนเรียน ซึ่งมีประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอน และผู้บริหารในวิทยาลัยการบริหารและ

จัดการ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบันการศึกษาอื่นๆ รวมทั้ง กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

1.7 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1.7.1 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาในระดับปริญญาโทที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในช่วงเวลาของปีการศึกษา 2557

1.7.2 ความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการหรือความปรารถนา ความเชื่อมั่นและความรู้สึกยอมรับของนักศึกษาจากการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม

1.7.3 หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม หมายถึง หลักสูตรในระดับปริญญาโท ที่วิทยาลัยการบริหารและจัดการเปิดดำเนินการอยู่ และเป็นหลักสูตรที่มีแนวคิดในการผสมผสาน สาขาวิชาเทคโนโลยี อุตสาหกรรม เศรษฐศาสตร์ และการจัดการเข้าด้วยกัน เพื่อตอบสนองความต้องการของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ยังขาดบุคลากรในด้านนี้ รวมถึงให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะมีความรู้และคุณธรรม จริยธรรม และให้สามารถปฏิบัติงานในระดับบริหารขององค์กรและสถานประกอบการได้ รวมทั้งจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญา ในการผลิตบัณฑิตของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มุ่งเน้นทางด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

1.7.4 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนาปัจจุบัน ประเภทองค์กรที่ทำงานอยู่ ระยะเวลาในการทำงาน รายได้ต่อเดือน สาขาที่เรียนจบในระดับปริญญาตรี โปรแกรมเรียน ความต้องการทำงานหลังจากเรียนจบหลักสูตร เป้าหมายในการทำงาน ลักษณะงานอาชีพในอนาคต